

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 18.11.2021 § 25

§ 25

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan vuoden 2021 kolmas osavuosikatsaus siihen liittyvine selvityksineen (Kh/Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Ekblad Tua

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Perusturvajohtaja Svahn Sanna

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta

1
päättää hyväksyä liitteenä olevan hyvinvoinnin ja terveyden toimialan vuoden 2021 kolmannen osavuosikatsauksen ja siihen liittyvät selvitykset Espoo-tarinan mukaisten tulostavoitteiden toteutumisesta

2
oikeuttaa toimialan esikunnan tekemään osavuosikatsaukseen ja siihen liittyviin raportteihin mahdolliset tarvittavat tekniset muutokset

3
esittää kaupunginhallitukselle, että valtuusto tekee seuraavat määrärahamuutokset:

Toimintatuloja lisätään valtiolta tulevista koronakorvauksista johtuen vanhuspalveluille 1,8 milj. euroa ja terveystalouksille 60,5 milj. euroa, josta erikoissairaanhoidon 2,7 milj. euroa. Länsi-Uudenmaan hankekokonaisuus vaikuttaa toimialan esikunnan toimintatuloihin ja -menoihin. Esikunnan tuloja vähennetään 1,8 milj. euroa ja menoja 2,0 milj. euroa. Toimintamenoja vähennetään lisäksi erikoissairaanhoidosta 6,0 milj. euroa HUS:n ennusteen perusteella. Toimintamenoja lisätään koronakuluista ja ostettavien palvelujen volyymin johtuen terveystalouksien perusterveydenhuoltoon 2,0 milj. euroa ja perhe- ja sosiaalipalveluihin 3,4 milj. euroa. Kokonaisuutena toimialan toimintatuloja lisätään 60,5 milj. euroa ja toimintamenoja vähennetään 2,6 milj. euroa.

Käsittely

Värmälä Järvenpään kannattamana teki seuraavan lisäehdotuksen ”Lisäksi lautakunta esittää, että vanhuspalveluille annettaisiin mahdollisuus toteuttaa Espoon sairaalan toimintaa ja Jorvin päivystystä helpottavia toimenpiteitä, joiden toteuttaminen edellyttää määrärahoja jo vuonna 2021.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu ehdotus, jonka johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan 8 äänellä 5 ääntä vastaan hylänneen Värmälän lisäysehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin

Selostus

Talousarvion sitovuutta ja seurantaa sekä noudattamista koskevan ohjeistuksen mukaan kaupunginhallitukselle ja valtuustolle tuodaan lokakuun lopun tilanteesta vuoden kolmas osavuosikatsaus.

Osavuosikatsaus sisältää ennusteen ja analyysin talousarvion toteutumisesta, siihen olennaisesti vaikuttavien toimintojen tilanteesta ja kehittymisestä sekä mahdolliset korjaustoimenpiteet.

Osavuosikatsauksessa raportoidaan myös tulostavoitteiden toteumatiedot.

Edellä mainitut ovat liitteenä.

Lautakunnat ja johtokunnat esittävät omien tehtäväalueidensa osavuosiraportit osana kaupungin osavuosikatsausta kaupunginhallituksen ja valtuuston käsiteltäväksi. Kaupungin johtoryhmä käsittelee lokakuun osavuosikatsauksen kokouksessaan 22.11.2021. Kaupunginhallitus käsittelee osavuosikatsauksen 29.11.2021 ja valtuusto 13.12.2021.

Tulostavoitteiden toteutuminen

Tulostavoitteita on yhteensä 17, joista 12 on sitovaa. Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan tulostavoitteista arvioidaan vuoden loppuun mennessä toteutuvan ainoastaan 1 tavoite (sitova). Kaksi (2) sitovaa tavoitetta toteutunee osittain ja toteutumatta jäänee 11 tulostavoitetta (sitovista 8). Yhtä sitovaa tavoitetta, ei voida vielä arvioida. Tulostavoitteiden toteutumiseen on vaikuttanut monessa kohtaa poikkeustilanne sekä siitä aiheutuneet rajoitukset, mistä syystä toimintaa ei ole toteutettu normaalisti. Syksyllä tehtyjen rajoitusten purkaminen on osaltaan vähentänyt digitaalisten palvelujen käyttöä.

Kotona asuvien %-osuus 75 vuotta täyttäneistä arvioidaan toteutuvan vuoden lopussa tavoitteen mukaisesti. Myös toimintakate toteutuu tavoitteen mukaisesti. Toimintakatteen paraneminen johtuu valtion koronakorvauksista. Henkilöstön terveysperusteisten poissaolojen vähenemiseen asetettu tavoite toteutuu myöskin. Vanhusten hoivakotien asukkaiden ja kotihoidon asiakkaiden päivystyskäynteihin sekä kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten ja nuorten suhteelliseen osuuteen liittyvät tavoitteet toteutunevat osittain.

Haasteita sen sijaan on terveysasemien kiireettömän lääkärin vastaanoton (T3), pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen yksikkökustannuksen, vammaispalvelujen kuljetuspalvelun ja tuetun asumisen osuuden, säännöllisen kotihoidon asiakkaan luona käyvien hoitajien vaihtuvuuden, kotihoidon asiakkaiden kivunhoidon, vanhusten asiakastyytyväisyyden ja digitaalisten palvelujen tavoitteiden toteutumisessa. Myöskään palveluiden

tuotteistamisen ja henkilöstöön liittyvät muut tavoitteet eivät toteudu. Lasten ja nuorten psykiatrian tarpeen muutosta pystytään arvioimaan vasta vuoden lopussa.

Määrärahojen riittävyys

Toimialan toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 63,5 milj. euroa ylijäämäisenä suhteessa voimassa olevaan talousarvioon. Toimialan menojen arvioidaan alittavan talousarvion 2,9 milj. eurolla, päätyen 942,9 milj. euroon. Toimintamenoista 63,2 milj. euroa liittyy koronaan. Kokonaisuuteen vaikuttaa erityisesti erikoissairaanhoidon ennuste, joka alittaa talousarvion 6,1 milj. eurolla. Ylitystä on edelleen lasten sijaishuollon, vammaisten asumisen sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen ostopalveluissa volyymin kehityksestä johtuen. Myös vanhusten palvelujen sairaalatoiminnan vuokratyökustannuksissa syntyy ylitystä lääkäreiden ja hoitajien huonon saatavuuden takia. Henkilöstön saatavuusongelma näkyy niin ikään vanhusten kotihoidossa. Ylityksiä kompensoi sisäisten erien alitus sekä vanhusten ja perhe- ja sosiaalipalvelujen henkilöstösäästöt.

Tulojen ennustetaan toteutuvan 60,6 milj. euroa yli talousarvion, kun huomioidaan valtiolta tulevia koronakorvauksia (65,2 milj. euroa). Suoriteperusteiset ja kunnan väestömäärään perustuva korvaus haetaan ajalta 1.1.-31.8.2021 (erikoissairaanhoidon ajalta 1.4.-31.8.2021) marraskuun aikana. Tämä kokonaisuus on arviolta 45,2 milj. euroa. Loppuvuoden osalta korvaukset haetaan vuoden 2022 puolella. Ennusteessa on huomioitu koko vuoden arvioitu tulo. Valtionavustusta Sote-hankkeeseen arvioidaan saatavan talousarviota vähemmän, koska hankinnat, joihin avustus on sidottu, eivät toteutune suunnitellusti. Lisäksi Terveyspalveluista jää asiakasmaksuja saamatta mm. lääkärikäyntien vähenemisestä johtuen. Myös Perhe- ja sosiaalipalveluissa tuloja kertynee oletettua vähemmän laskennallisten pakolaiskorvausten laskusuunnasta johtuen sekä lastensuojelun perinnän tehostamisen jäädessä suunniteltua pienemmäksi.

Vanhusten palvelujen menoennuste alittaa talousarvion 0,2 milj. eurolla. Kotihoidon talousarvion ennakoidaan ylittävän 0,3 milj. eurolla. Ylitys johtuu henkilöstön huonosta saatavuudesta, mikä nostaa vuokratyövoimakustannuksia. Pitkäaikaishoidon talousarvion arvioidaan toteutuvan voimassa olevan talousarvion mukaisesti. Käytössä olevien hoivapaikkojen määrä on pysynyt kesän jälkeen talousarvion alapuolella. Nestorin kustannukset alittavat talousarvion 1,2 milj. eurolla johtuen toimintojen sulkemisten aiheuttamista säästöistä.

Espoon sairaalan talousarvion ennakoidaan ylittävän työvoiman huonosta saatavuudesta johtuen, mikä näkyy erilliskorvausten sekä vuokratyövoiman kustannusten kasvuna. Sairaalan ylitys on yhteensä 0,9 milj. euroa. Huonon paikkatilanteen vuoksi sairaalaan on myös ostettu lisäpaikkoja Kaunialasta ja jouduttu maksamaan HUS:n siirtoviivemaksuja.

Vanhusten palvelujen yhteisten hallinnon kustannusten arvioidaan alittavan talousarvion 0,1 milj. eurolla johtuen sisäisistä eristä. Vanhusten palvelujen tulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 1,8 milj. eurolla valtiolta tulevien koronakorvausten takia.

Terveyspalvelujen toimintamenojen arvioidaan alittavan voimassa olevan talousarvion 4,0 milj. eurolla. Alitus johtuu erikoissairaanhoidon ennusteesta, joka on 6,1 milj. euroa talousarviota pienempi.

Terveyspalvelujen toimintamenojen ennuste on 488,6 milj. euroa, josta erikoissairaanhoidon osuus on 307,8 milj. euroa ja oman palvelutuotannon osuus 180,8 milj. euroa. Menoennusteesta 59,6 milj. euroa liittyy koronaan.

Toimintamenojen ylitystä on avosairaanhoidossa 1,1 milj. euroa, mielenterveys- ja päihdepalveluissa 0,3 milj. euroa sekä tulosyksikön yhteisissä kustannuksissa 1,0 milj. euroa. Avosairaanhoidon ylitys johtuu koronasta, mielenterveys- ja päidenpalvelujen ylitys palvelutarpeen kasvusta ja yhteisten menojen ylitys pääosin UNA-poistoista.

Terveyspalvelujen toimintatulojen ennustetaan ylittävän voimassa olevan talousarvion 60,5 milj. eurolla. Ylitys johtuu valtion koronakorvauksista. Samaan aikaan asiakasmaksuja kertyy 1,7 milj. euroa suunniteltua vähemmän mm. lääkärikäyntien määrän vähenemisestä johtuen.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen toimintamenojen ylitykseksi arvioidaan 3,4 milj. euroa johtuen pääasiassa vammaisten asumisen ja lasten sijaishuollon ostopalveluista. Poikkeusolosuhteet ovat heikentäneet lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia, jolloin riskinä on, että lapsiperheiden palvelujen ja lastensuojelun tarve kasvaa ennakoitua enemmän. Myös vammaisten työ- ja päivätoiminta sekä henkilökohtainen avustajatoiminta ylittää talousarvion merkittävästi. Henkilökohtaisen avun palvelusetelin käyttö on talousarviota suurempaa ja painottunut yksikköhinnaltaan kalliimmille ajoille (illat ja viikonloput), jotka yhdessä aiheuttavat noin 0,9 milj. euron lisäkustannuksen. Aikuisten tuetun asumisen ylitystä kompensoi tilapäisasumisen vähentynyt käyttö. Vammaisten kuljetuspalveluissa arvioidaan säästöä 1,6 milj. euroa. Säästöä syntyy lisäksi henkilöstökuluissa ja toimeentulotuessa. Perhe- ja sosiaalipalvelujen tulojen arvioidaan ylittävän voimassa olevan talousarvion 0,1 milj. eurolla, mikä selittyy valtion koronakorvauksista.

Toimialan esikunnan menoista ennustetaan säästyvän noin 2,1 milj. euroa. Tulojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 1,8 milj. eurolla. Sekä menojen että tulojen poikkeamaan vaikuttaa pääasiallisesti valtionavustusta saavat Länsi-Uudenmaan sote-hankkeet.

Investointien toteutuminen

Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan vuoden 2021 budjetissa on 1,5 milj. euron määrärahavaraus 95 pääluokan koneisiin ja kalustoon. Perhekeskus Campukselle varatusta 1,2 milj. euron määrärahasta arvioidaan säästyvän noin 1,1 milj. euroa.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Hyvinvoinnin ja terveyden toimialan vuoden 2021 kolmas osavuosikatsaus
- 2 Espoo-tarinan toimialan tuloskortit
- 3 Vanhusten palvelujen, Terveyspalvelujen ja Perhe- ja sosiaalipalvelujen tunnusluvut
- 4 Äänestystulosraportti § 25

Oheismateriaali

Tiedoksi